

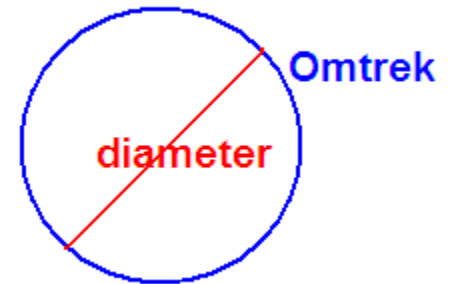
De gegoten zee

Hans van de Lagemaat

Eerst een beetje wiskunde

Er zullen weinig mensen zijn die nooit gehoord hebben van het getal π , de Griekse letter π . Voor hen voor wie het al een hele tijd geleden is, een klein opfrissertje.

π is het getal dat de verhouding tussen de omtrek van een cirkel en zijn diameter aangeeft. Deel van een willekeurige cirkel de lengte van de omtrek door de lengte van de middellijn en u krijgt er altijd dezelfde waarde uit, hoe groot of hoe klein die cirkel ook is. Met een touwtje en een meetlint kunt u dit eenvoudig verifiëren, bij een ronde tafel, een fietswiel, een euromuntstuk of noem maar op.

U zult altijd in de buurt van de 3 komen als u de omtrek deelt door de diameter. Als u heel nauwkeurig meet, komt u aan 3,1 of zelfs nog nauwkeuriger 3,14. Dit is het getal π , π . Het is een getal met een oneindig aantal cijfers achter de komma. Het begint met 3,1415926... Het is ook een getal dat zich in de wiskunde op de meest onverwachte plaatsen laat zien; ook als het helemaal niet over cirkels gaat.

De gegoten zee

Er zijn altijd mensen geweest die zich hebben gestoord aan de afmetingen van de gegoten zee in 1 Koningen 7:23.

'Verder maakte hij (Salomo) de gegoten zee; van 10 ellen was zij van haar ene rand tot haar andere rand, rondom rond, en van vijf ellen in haar hoogte, en een meetsnoer van 30 ellen omving ze rondom.'

De omtrek is 30 ellen. De lengte van rand tot rand is 10 ellen. $30:10 = 3$. Dat is wat anders dan 3,14.

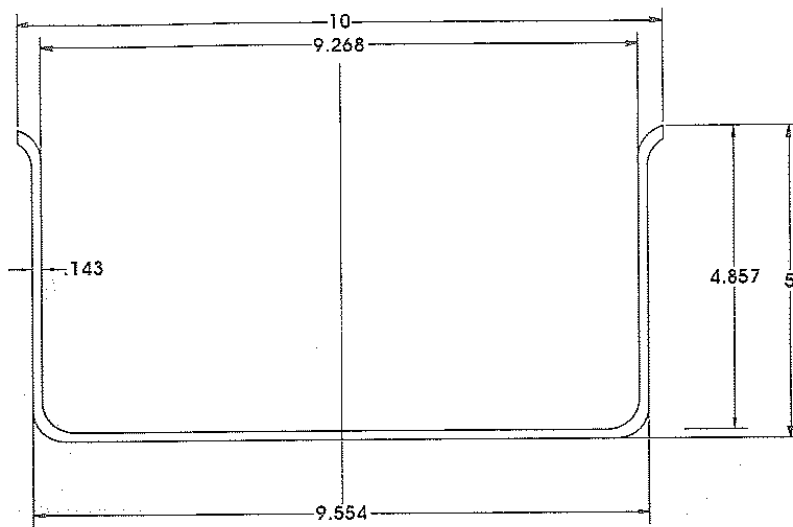
Het is een wat flauwe tegenwerping. Om hier de onfeilbaarheid van de Schrift op af te rekenen gaat echt te ver. We zouden toch wat merkwaardig hebben opgekeken als er gestaan had dat de omtrek 31,4 ellen geweest zou zijn. Zelfs dan zou er nog iets af te dingen zijn op de nauwkeurigheid. Maar hoogstwaarschijnlijk zouden critici van de Schrift dan met het argument

gekomen zijn dat hier sprake is van een vervalsing. Veel te nauwkeurig voor die tijd!

'Haar dikte nu was een hand breed, en haar rand als het werk van de rand van een beker, of van een leliebloem; zij hield tweeduizend bath.' (1 Kon. 7:26).

Met deze vorm kon de diameter, bovenop gemeten inderdaad exact 10 ellen zijn, en de omtrek, iets lager gemeten exact 30 ellen. Zie de onderstaande schets.¹

Hiermee is de meest kritische geest toch wel tevreden?

Gematria

Ik zou dit artikel nooit begonnen zijn als er in de tekst niet nog iets merkwaardigs verborgen ligt. Ik kwam het voor het eerst tegen bij het lezen van een boek dat geheel en al aan de geschiedenis van π is gewijd.²

---

¹ The Anvil Rings, Volume 1, Eric Lyons

² A Biography of the World's Most Mysterious Number, Alfred S. Posamentier en Ingmar Lehmann

Het maakt gebruik van *gematria*. In de gematria wordt gebruik gemaakt van de getalswaarde van de Hebreeuwse letters. Elke Hebreeuwse letter stelt een getal voor. De getalswaarde van een woord is de optelling van de waarde van de letters.

a, *aleph* = 1
b, *beth* = 2
g, *gimel* = 3
enz.

Het woord ba (Heb. *aav*, vader) heeft als voorbeeld dus de waarde 3.

Onder Joodse Rabbi's, geleerden van de Talmud is de studie van de gematria ook nu nog heel gebruikelijk.

Elija van Vilna

Zo ook rabbi Elijah ben Shlomo Zalman (1722 – 1797). Hij werd bekend als de Gaon van Vilna; dat betekent het genie van Vilna. Vilna (Vilnius) is de hoofdstad van het huidige Litouwen. Deze rabbi Elijah moet een heel bijzonder persoon met een uitnemende intelligentie geweest zijn. Hij heeft vele boeken op zijn naam staan, waaronder commentaren op de Pentateuch en op de Babylonische Talmoed. Behalve dat schreef hij ook over wiskunde.

De Gaon van Vilna deed een verbazingwekkende ontdekking.

1 Koningen 7:23 leest: ' ... en een meetsnoer van dertig ellen omving ze rondom'.

2 Kronieken 4:2 leest: ' ... en een meetsnoer van dertig ellen omving ze rondom'.

Exact hetzelfde ... in het Nederlands.

Maar in het Hebreeuws is er één klein verschil. En dat verschil zit hem in de spelling van het woord 'meetsnoer'.

In 1 Koningen 7:26 staat *hwq*, in de aantekeningen van de Masoreten lezen we in de kantlijn *wq*. In 2 Kronieken 4:2 staat *wq* in de tekst. De Masoreten gingen ervan uit dat dit de juiste lezing was. Omdat ze geen wijzigingen in de tekst wilden aanbrengen, zetten ze de naar hun idee juiste lezing in 1 Koningen 7:26 in de kantlijn.

Het verschil tussen de twee woordjes was dus al veel eerder opgemerkt. Maar rabbi Elijah paste er de gematria op toe. Kennelijk was hij ook niet helemaal tevreden met de grove benadering van π , en vermoedde hij dat de tekst meer in zich had.

De gematria van de langere versie van het woord *hwq* is $111 = 5 + 6 + 100$. De gematria van de kortere versie *wq* is $106 = 6 + 100$.

En deelt u deze twee versies van het meetsnoer nu eens op elkaar: $\frac{111}{106}$.

Vervolgens vermenigvuldigt u de uitkomst hiervan met het getal 30 (de 30 ellen van de omtrek). De uitkomst is 31,415..... Dat is rekenen met π in drie decimalen nauwkeurig!³

Hoe we het ook wenden of keren, een verbazingwekkend resultaat.

De pilaren

Het zou mooi geweest zijn als we iets dergelijks gevonden zouden hebben voor de maten van de pilaren.

'Aangaande de pilaren, achttien ellen was de hoogte van een pilaar, en een draad van 12 ellen omving hem; en zijn dikte was vier vingers en hij was hol.' (Jer. 52:21).

Maar hier zullen we ons min of meer tevreden moeten stellen met een grove benadering van π , of een oplossing zoals we die ook bij de zee hebben aangedragen.

Merkwaardig genoeg wordt Jeremia 52:21 nooit genoemd in de tegenwerpingen van de critici. Althans ik ben het nooit tegengekomen.

Typologie

Maar waar staat deze zee eigenlijk voor? Wat is de betekenis? Dat zijn vragen die de meesten wellicht meer interesseren, dan al die technische

---

³ Omtrek: diameter = 31,415... : 10 = 3,1415...

details over de afmetingen. Laten we bezien of we daar ook iets over kunnen zeggen.

Tabernakel en Tempel

Alle bladzijden van de Schrift in het Oude Testament getuigen van Hem. Dat is ook zo met de tabernakel en de tempel. De tabernakel wees in al zijn facetten op het werk van de Heere Jezus in Zijn eerste komst op aarde. De tempel is een heenwijzing naar de periode na Zijn tweede komst. De tabernakel was gebouwd voor een reis door de woestijn. Keer op keer moest het bouwwerk worden opgebroken. Maar de tempel had een permanente plaats op de berg Sion, de berg Zijner heiligheid. De tempel ziet op de toekomstige heerlijkheid van Christus te midden van Zijn volk.

'Want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem.'

Het wasvat in de tabernakel

Met de verklaring van de diverse voorwerpen in de tempel en de tabernakel moeten we derhalve ook rekening houden met dit onderscheid. Het koperen wasvat in de tabernakel was expliciet bedoeld voor de priesters om hun handen en voeten te wassen.

'En zij zullen hun handen en voeten wassen, opdat zij niet sterven.'
(Exod. 30:21).

Absolute reinheid was hun voorgeschreven in de dienst des HEEREN, zelfs in die zanderige woestijn. Het water is hiermee een beeld voor het Woord van God, en Christus als de drager van het water het tegenbeeld van het wasvat. Een paar teksten die reinheid, water en het Woord verbinden zijn:

Psalm 119:9: *'Waarmede zal de jongeling zijn pad **zuiver** houden? Als hij dat houdt naar Uw Woord.'*

Efeze 5:25, 26: *'Gij mannen hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft, en Zichzelf voor haar heeft overgegeven; opdat Hij haar heiligen zou,*

*haar **gereinigd** hebbende met het bad des **waters** door het **Woord**.'*

De gegoten zee in de tempel

Dat het water in de gegoten zee ook bedoeld was voor de priesters om zich in te wassen staat duidelijk in 2 Kronieken 4:6:

'Maar de zee was, opdat de priesters zich daarin zouden wassen.'

Dus ook hier weer kunnen we het water zien als een beeld van het Woord. Merk overigens wel op dat de woorden 'opdat zij niet sterven' (Exod. 30:20, 21) er hier niet bijstaan. Ook stond het wasvat in de tabernakel tussen het brandofferaltair en de ingang tot het heilige. Het stond in de weg van de toenadering tot Hem. De gegoten zee stond juist in een hoek van de voorhof van de tempel, en was niet bedoeld om bij iedere ingang in de tempel gebruikt te worden om handen en voeten te wassen.

Jachin en Boaz

Jachin en Boaz, zijn de twee pilaren die naast de ingang van de tempel stonden. Ze worden steeds samen met de gegoten zee genoemd en waren beide gemaakt van koper. Jachin stond rechts, Boaz links. Een Israëliet die de voorhof betrad las deze namen van rechts naar links: Jachin (= 'Hij zal bevestigen') Boaz oftewel: 'Hij zal Boaz bevestigen'.

En u weet: Boaz werd de echtgenoot van Ruth en een stamvader van het huis van David. Samen getuigen de twee pilaren dus van de heilrijke tijd wanneer Hij zal komen om de vervallen tabernakel van David weer op te bouwen (Hand. 15:16). De pilaren getuigden van het eeuwige verbond, de gewisse weldadigheden van David (Jes. 55:3). De naam Boaz zelf betekent overigens: 'in Hem is kracht' hetgeen een heenwijzing is naar de God van Israël.

De twaalf runderen

De gegoten zee werd gedragen door twaalf koperen runderen.

Twaalf is het getal dat bij Israël hoort en bij Gods regering over deze aarde. De twaalf runderen keken in groepjes van drie naar alle windstreken van de aarde; noord, oost, zuid en west.

Het rund is een beeld van de trouwe, niet aflatende arbeider of dienstknecht voor God (1 Kor. 9:9, 10).

Het staat er niet, maar hoogstwaarschijnlijk liepen er pijpen naar de mond van de ossen waar het water uit stroomde als het nodig was.

We zien hierin het Woord van God dat in de toekomst van Israël zal uitgaan. Het zal tot rijke zegen zijn voor de heidenen. Door de krachtige werking van Gods Geest zullen er in het Messiaanse rijk, maar ook daarna stromen van levend water van Israël uitgaan. Het volk zal zich dan bewust zijn van Gods doel met hun verkiezing. Zij zullen verkondigers zijn van de blijde boodschap en getuigen van de grote Koning, maar ook uitvoerders van Gods oordeel over Zijn vijanden, die naar Zijn Woord niet willen horen.

'En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan, tot de berg des HEEREN, tot het huis van de God van Jakob, opdat hij ons lere van Zijn wege en dat wij wandelen in Zijn paden; want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN Woord uit Jeruzalem.' (Jes. 2:3).

'En Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van de HEERE, als druppelen op het kruid, dat op geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt. Ja, het overblijfsel van Jakob zal zijn onder de heidenen, in het midden van vele volken, als een leeuw onder de beesten van het woud, als een jonge leeuw onder de schaapskudden; die, wanneer hij doorgaat, zo vertreedt en verscheurt hij, dat niemand redt.' (Micha 5:6, 7).

'God zij ons genadig en zegene ons; Hij doe Zijn aanschijn aan ons lichten. Sela. Opdat men op de aarde Uw weg kenne, onder alle heidenen Uw heil.' (Ps. 67:2, 3).

Zoals de (ongetwijfeld letterlijke) wateren van Ezechiël 47 uit de tempel stromen en alles gezond en vruchtbaar maken, zo zullen de stammen van Israël uit het land trekken, met het getuigenis van Gods Woord. En zo zullen de zegeningen van de verlossing in en door Christus tot in de verste uithoeken van deze wereld stromen, als Israël zich tot de Heere bekeerd zal hebben, en als de Heere weer tot hen zal zeggen: 'Ammi, Mijn volk' en zij

op hun beurt zullen antwoorden: 'Mijn God'. Dat zal de tijd zijn van Jesaja 11:

*'Men zal nergens leed doen noch verderven op de ganse berg Mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk **de wateren** de bodem der **zee** bedekken.'* (vs. 9, zie ook Hab. 2:14).